

Lillestrøm kommune

Økonomisk handlingsrom mot 2030

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en stor, Oslo-nær vekstkommune som tok ut en reell administrativ sammenslåingsgevinst og driver de tunge velferdstjenestene stramt under behovsnivå — men der stramheten lekker ut som vikarbyrå, sosialhjelpssprekk og merforbruk i helse og omsorg, mens høy investeringsgjeld og en frivillig avvikling av eiendomsskatten etter et tapt rettssaksoppgjør tvinger fram en inntektsbåret omstilling med ROBEK-advarsel.

–4,2 %

netto driftsresultat 2024 (–358 mill) — dypt underskudd; disposisjonsfondet tappet 307 mill, gjeld opp til 8,3 mrd (kap. 2)

+2,3 %

VISER netto driftsresultat 2025 — avstemming mot faktisk –4,2 % (2024): ulike år, men retningen er presset (kap. 2)

200+ mill

tilbakebetaling av eiendomsskatt etter tapt rettssak juni 2024 — skatten fases helt ut innen 2028, midt i underskudd (kap. 2)

103,0 %

netto lånegjeld (VISER) — den reelle finansielle driveren; kommunedirektøren kaller gjeld/renter «et vesentlig hinder» (kap. 2)

Sammendrag for kommunestyret: stram mot behov, presset på finans

VISER Lillestrøm driver i 2025 **nesten alle store tjenester under behovsnivå**: pleie og omsorg –296 mill, administrasjon –95 mill, barnehage –86 mill, kommunehelse –69 mill, grunnskole –56 mill og sosial –39 mill. Det **eneste unntaket er barnevern: +5,3 mill over behov, men fallende** (fra +21,6 mill i 2024). På finanssiden viser VISER netto driftsresultat +2,3 %, disposisjonsfond 14,1 % og netto lånegjeld 103,0 %.

TOLKNING Bak det stramme behovsbildet ligger en kommune i reelt driftspress. Kommunens eget reviderte 2024-regnskap viser et **dypt underskudd**: netto driftsresultat ≈ –4,2 % (–358 mill), 307 mill tappet av disposisjonsfondet og gjeld opp til 8,3 mrd. VISER-NDR på +2,3 % er et 2025/VISER-nivå — de to tallene gjelder ulike år, men retningen er presset. Det sentrale paradokset er at **helse og omsorg er kommunens STØRSTE merforbruksområde** (vikarbyrå og institusjonskjøp) samtidig som VISER plasserer PLO 296 mill under behov: tjenesten drives stramt/underdekket mot behov, og stramheten lekker ut som innleie og budsjettsprekk. Oppå dette kommer et selvpåført inntektssjokk — tapt rettssak om eiendomsskatt (juni 2024) med 200+ mill tilbakebetaling og full utfasing innen 2028 — som tvinger fram en inntektsbåret omstilling med ROBEK-advarsel.

2024 → 2025-utviklingen. Behovsbildet er gjennomgående stramt og dels strammere: pleie og omsorg gikk fra –342 til –296 mill under behov, grunnskole fra –77 til –56, sosial fra –59 til –39 (alle mindre negative), mens barnehage gikk fra –74 til –86, kommunehelse fra –47 til –69 og administrasjon fra –85 til –95 (dypere under behov). **Barnevern gikk motsatt vei** — fra +21,6 til +5,3 mill over behov, altså fallende mot behovsnivå. 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	–342,2	–77,3	–73,8	–46,7	–59,3	+21,6	–84,5
2025 (revidert)	–296,1	–55,9	–85,9	–68,7	–38,9	+5,3	–94,6

Hovedbildet i fem punkter

- Dypt driftsunderskudd 2024** — NDR ≈ –4,2 % (–358 mill), 307 mill av disposisjonsfondet tappet, gjeld opp til 8,3 mrd. Presset er driftsbåret, forsterket av høy gjeld (kap. 2).
- Eiendomsskatt = selvpåført sjokk** — tapt rettssak juni 2024, 200+ mill tilbakebetaling, full utfasing innen 2028. Frivillig inntektskutt midt i underskudd (kap. 2).
- PLO-paradokset** — VISER 296 mill under behov, men helse og omsorg er STØRSTE merforbruk (vikarbyrå/institusjonskjøp). Stramt mot behov, lekker som innleie (kap. 3).
- Reell sammenslåingsgevinst** — administrasjon –95 mill under behov, forenlig med stordriftsfordeler etter Skedsmo/Fet/Sørums → én administrasjon (kap. 4).
- Barnevern er anomalien** (+5,3 mill over behov) — eneste sektor over behov, men fallende mot normalisering (kap. 4).

Det viktigste skillet i rapporten. Lillestrøm har ikke primært et utgiftsproblem målt mot behov — der drives nesten alt under behov. Problemet er todelt: **en finansside** i reelt underskudd (tappet fond, høy

gjeld, frivillig bortfall av eiendomsskatt), og **en driftsmekanikk** der stram bemanning under behov slår ut i vikarbyrå og budsjettsprekk fremfor i tjenestekapasitet. Spørsmålet kommunestyret bør stille er hvor mye av omstillingen som kan tas uten å presse allerede underdekte tjenester ytterligere — og om den frivillige avviklingen av eiendomsskatten er forsvarlig midt i et driftsunderskudd.

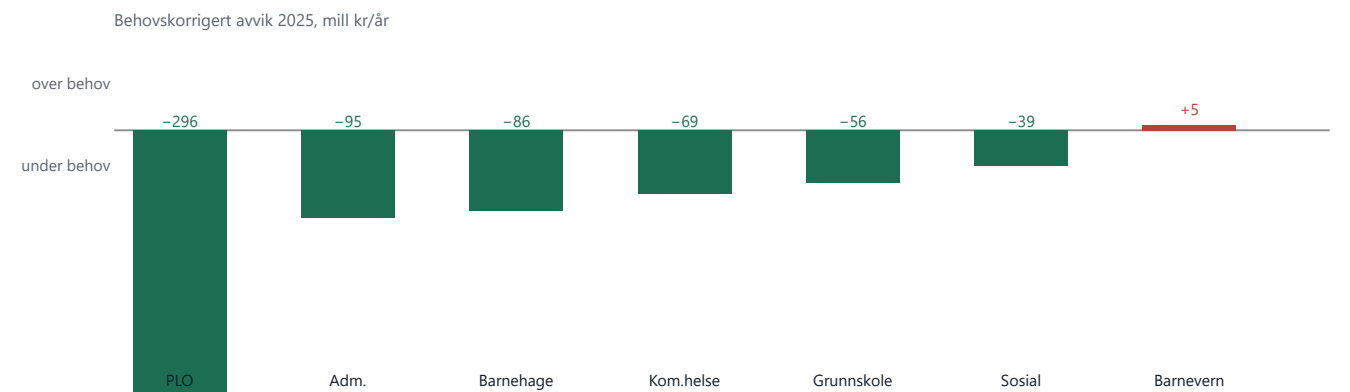
Sammenligningsgrunnlag for PLO-brutto og landssnitt: Landet uten Oslo. Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder avstemmingen mellom VISER-NDR (2025) og kommunens faktiske $-4,2\%$ (2024).

1 · Det behovskorrigerte bildet: nesten alt under behov, ett unntak

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) driver Lillestrøm i 2025 nesten alle sektorer under behovsnivå. Det eneste unntaket er barnevern, som er over behov, men fallende:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Pleie og omsorg	-296,1	-342,2	dypt under behov
Administrasjon	-94,6	-84,5	under, dypere — sammenslåingsgevinst
Barnehage	-85,9	-73,8	under, dypere
Kommunehelse	-68,7	-46,7	under, dypere
Grunnskole	-55,9	-77,3	under
Sosial	-38,9	-59,3	under behov (men største budsjettsprekk)
Barnevern	+5,3	+21,6	eneste over behov, fallende

2025 hovedår (reviderte tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; negativt avvik = under behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 96 771.

TOLKNING Mønsteret er ikke bredt overforbruk — seks av sju sektorer drives under behov, og pleie og omsorg dypest av alle (–296 mill). En «ostehøvel» er derfor feil verktøy: den høvler i sektorer som allerede ligger under behovsnivå, der ytterligere kutt er kapasitetsrisiko, ikke en indikasjon på effektiviseringspotensial. Det reelle analyse-spørsmålet er konsentrert til finanssiden og driftsmekanikken (kap. 2), til PLO-paradokset (kap. 3) og til den ene anomalien barnevern (kap. 4).

Et viktig forbehold til behovsbildet. Drift dypt under behov kan være villet effektivitet *eller* underdekning. For Lillestrøm peker kvalitative kilder mot at deler av under-behov-driften er *stram*, ikke bare effektiv: helse og omsorg er kommunens største merforbruksområde mot budsjett, og sosialhjelp var den enkeltposten som sprakk mest mot budsjett i 2024 (~27,6 mill) — begge ligger samtidig under behov i VISER. Et behovstall under null betyr altså ikke automatisk romslig margin (se avstemmingene i kap. 6).

2 · Finans: dypt underskudd 2024 og et selvpåført eiendomsskatt-sjokk

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	VISER 2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	+2,3	VISER-nivå 2025 — men kommunens faktiske 2024-regnskap var –4,2 % (se avstemming)
Disposisjonsfond	14,1	buffer på vei ned — 307 mill tappet i 2024 for å dekke underskuddet
Netto lånegjeld	103,0	den reelle finansielle driveren — renter/avdrag legger beslag på frie inntekter

Reviderte tall (KOSTRA, kommunekonsern). Sykefravær (legemeldt, kommunens ansatte) 7,7 % = landssnitt 7,7 %.

Avstemmingen — det viktigste finanstallet. VISER viser netto driftsresultat **+2,3 %** for 2025 (VISER). Men kommunens eget reviderte **2024-regnskap** viser et dypt underskudd: NDR $\approx$ **–4,2 %** (–358 mill), ned fra +0,6 % (49,7 mill) i 2023 (TOLKNING/avstemming). Disposisjonsfondet ble tappet fra 1,4 til 1,1 mrd (307 mill brukt), og gjelden økte fra 8,0 til 8,3 mrd. De to tallene gjelder **ulike år og ulik metode** — VISER/2025-nivå vs. faktisk regnskap 2024 — men konklusjonen er entydig: presset er **driftsbåret** (svake driftsresultater to år på rad, vikarbyrå, sosialhjelp), forsterket av **finans** (høy gjeld, renter, eiendomsskatt-bortfall). Les +2,3 % som VISER og –4,2 % (2024) som det faktiske utgangspunktet.

VISER Netto lånegjeld er **103,0 %** av inntektene — renter og avdrag legger beslag på en stor del av de frie inntektene. Kommunedirektør Bjørn Gudbjørgrud sier eksplisitt i budsjett 2026 at **«for mye gjeld og høye innbetalinger av renter og avdrag er et vesentlig hinder»** for å yte gode tjenester, og foreslår å utsette investeringer. **TOLKNING** Den høye gjelden er i stor grad bygget opp gjennom investeringspresset i en hurtigvoksende, Oslo-nær kommune (skoler, barnehager, infrastruktur for befolkningsvekst) — den reelle finansdriveren, ikke svak skatt.

Eiendomsskatt: fra inntektskilde til selvpåført sjokk

VISER Lillestrøm **tapte i juni 2024 en rettssak** i Romerike og Glåmdal tingrett om eiendomsskatt: kommunen hadde fjernet sitt eget reduksjonsfradrag (30 %) da staten innførte sitt obligatoriske 30 %-fradrag, men retten slo fast at det kommunale fradraget skulle vært beholdt. Kommunen **valgte å ikke anke** og må tilbakebetale for bolig/fritidsbolig 2021–2024 — anslått til **200+ mill**, gjennomført våren 2025. Parallelt fases eiendomsskatten ut: **–36 mill i 2026, ytterligere –69 mill i 2027, helt fjernet fra 2028.**

TOLKNING Lillestrøm gir altså **frivillig fra seg en inntektskilde samtidig som driften går i underskudd** — et politisk premiss som øker presset på tjenestekutt. Kombinasjonen av tilbakebetaling (200+ mill) og varig utfasing tvinger fram en inntektsbåret omstilling: kommunedirektøren rammer budsjett 2026 inn som å «bedre tilpasse driften til kommunens inntektsgrunnlag», varsler ~110 mill omstilling i 2026 og ~100 mill i 2027, advarer mot å «finansiere varige driftsutgifter med oppsparte midler» og mot «å ende opp der flere kommuner nylig har havnet» — en eksplisitt **ROBEK-advarsel**. Selv med innsparing skjermes barn med spesielle behov, nye sykehjemsplasser og flere barnehageplasser; det er investeringene som utsettes.

Den ærlige lesningen. Lillestrøm er ikke en formuende kommune som velger å stramme inn — den er en vekstkommune i reelt driftsunderskudd som *må* stramme inn, og som samtidig frivillig svekker inntektssiden. Disposisjonsfondet på 14,1 % ser solid ut, men er en buffer-på-vei-ned (aktivt brukt til å

dekke 2024-underskuddet), ikke en formuesreserve. «+2,3 % NDR» og «-4,2 % i 2024, 103 % gjeld, eiendomsskatt under avvikling» må leses sammen.

3 · PLO-paradokset: under behov, men over budsjett — stramheten lekker som vikarbyrå

VISER Lillestrøms PLO-brutto er **24 679 kr/innb** i 2025, og behovskorrigert ligger pleie og omsorg **296 mill under behov** (kap. 1) — det dypeste under-behov-avviket av alle sektorer. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	24 679	Lønn, kr/innb	20 751
— Institusjon (253+261)	9 457	Kjøp fra private, kr/innb	1 052
— Hjemmebaserte (254+257+258)	13 317	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	1 124
herav funksjon 257	6 976	Brutto per institusjonsplass, kr	2 109 111
		Andel 80+ langtidsopphold	6,3 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 96 771.

TOLKNING Dette er rapportens sentrale paradoks. VISER sier Lillestrøm bruker ~296 mill **MINDRE** enn behovsnivået på pleie og omsorg, mens kommunens eget regnskap viser at **helse og omsorg er det STØRSTE merforbruksområdet** i både 2024 og 2025, med innleie fra vikarbyrå og eksterne institusjonskjøp som vesentlige drivere. De to tallene er ikke i konflikt: VISER måler ressursbruk mot et *beregnet behov* (Lillestrøm ligger lavt), mens merforbruket måler avvik mot et *stramt internt budsjett* (kommunen klarer ikke å holde det lave nivået den har budsjettet). Tolkningen er at PLO drives stramt/underdekket mot behov, og at **stramheten slår ut i vikarbruk, overtid og budsjettsprekke fremfor i tjenestekapasitet**. Et drifts- og enhetskostnadspotensial kan finnes i bemannings- og innleiemiksen, men gulvet er forsvarlighetskravet.

Forvaltningsrevisjon eldreomsorg (Romerike Revisjon, høst 2024). Revisjonen fant **mange ufaglærte** i tjenesten, manglende systematisk kompetanseplanlegging, og **korttidsplasser blokkert** fordi langtidssøkere blir liggende der i påvente av langtidsplass. Videre: ingen brukere over 67 år hadde individuell plan/koordinator per 1.4.2024, og vedtak henviste ikke til kommunens egen forskrift. En parallell revisjon (hjemmeboende med demens, sak 43/23) påviste en **«utpreget deltidskultur, med høy andel ansatte uten formell helsefaglig kompetanse»**. Deltidskultur + ufaglært arbeidskraft er en plausibel mekanisme bak *både* det lave VISER-nivået på PLO og vikarbyrå-merforbruket. (Forbehold: vikarbyrå-kroner er ikke tallfestet fra primærkilde — se kap. 6.)

Sosial: samme mekanikk. VISER viser sosial 39 mill *under* behov, men sosialhjelp var den **enkeltposten som sprakk mest mot budsjett i 2024** (~27,6 mill), foran eksterne institusjonskjøp (~14 mill) og utskrivningsklare pasienter fra Ahus (~11,2 mill). **TOLKNING** Også her drives tjenesten lavt mot behov samtidig som den sprenger et stramt budsjett — konsistent med Oslo-nært press og flyktningbosetting som behovsindeksen ikke fullt fanger. Det er ikke lokal raushet, men et stramt utgangspunkt møtt av reelt press.

4 · Administrasjon: reell sammenslåingsgevinst — og barnevern som eneste anomali

VISER Administrasjon ligger **94,6 mill under behov** i 2025 (opp fra –84,5 mill i 2024) — det nest dypeste under-behov-avviket etter pleie og omsorg.

TOLKNING Den store negative admin-posten er forenlig med **stordriftsfordeler etter sammenslåingen** av tre kommuner — **Skedsmo, Fet og Sørum** (01.01.2020) → én stor administrasjon. Dette er ett av de mest håndfaste argumentene for at kommunesammenslåingen faktisk ga et effektiviseringsuttak på fellesfunksjoner. Til forskjell fra under-behov-driften i velferdssektorene, der stramheten lekker ut som vikarbyrå og budsjettsprikk, framstår admin-gevinsten som en **reell, varig strukturgevinst** — ikke en skjult underdekning. (Tolkning basert på sammenslåingskonteksten; ingen enkeltkilde tallfester admin-gevinsten isolert — se kap. 6.)

Barnevern: eneste sektor over behov, men fallende

VISER Barnevern er det **eneste området VISER plasserer over behov**: +21,6 mill i 2024 → **+5,3 mill i 2025**. **TOLKNING** Nedgangen indikerer at merforbruket er i ferd med å **normaliseres** mot behovsnivå. Det er ikke funnet en egen Lillestrøm-forvaltningsrevisjon eller statlig tilsyn som forklarer barnevernsnivået spesifikt (HULL — se kap. 6); driverne bak avviket og nedgangen er udokumenterte i grunnlaget og holdes derfor utenfor konklusjonene.

Øvrige under-behov-sektorer i korthet

- **Barnehage –86 mill** (dypere enn –74 i 2024) og **kommunehelse –69 mill** (dypere enn –47): begge under behov og økende avstand. Oppvekst-administrasjon hadde i 2024 ~13,6 mill merforbruk mot budsjett, særlig tilrettelegging for barn med spesielle behov — samme mønster som ellers: lavt mot behov, over et stramt budsjett.
- **Grunnskole –56 mill** (fra –77 i 2024): under behov i VISER, men kommunens årsmelding 2024 rapporterer ~53,7 mill merforbruk mot budsjett, hovedsakelig høyere lønnsutgifter (ekstra bemanning til barn med store støttebehov, vikarer ved høyt fravær). Grunnskolepoeng 41,7; gruppestørrelse 16,1.

Den ærlige lesningen av sektorbildet. Lillestrøm tok ut en reell administrativ sammenslåingsgevinst og driver velferdstjenestene stramt under behov. Barnevern er den ene sektoren over behov, men er på vei mot normalisering. Det er altså **ikke** et bredt overforbruk som er problemet — det er at det lave behovsnivået på de tunge tjenestene drives gjennom innleie og budsjettoverskridelser, samtidig som finanssiden er i underskudd.

5 · Handlingsrom: inntektsbåret omstilling med ROBEK-advarsel

VISER Budsjett 2026 / økonomiplan 2026–2029 varsler omstilling for ~110 mill (2026) + ~100 mill (2027). Kommunedirektør Gudbjørgrud rammer behovet inn som å «bedre tilpasse driften til kommunens inntektsgrunnlag», advarer mot å «finansiere varige driftsutgifter med oppsparte midler» og mot «å ende opp der flere kommuner nylig har havnet» — en eksplisitt **ROBEK-advarsel**. Investeringer utsettes pga. gjeldsbelastningen, mens barn med spesielle behov, nye sykehjemsplasser og flere barnehageplasser skjermes.

TOLKNING Innretningen er **drifts-/inntektsbåret omstilling, ikke finansredning**. Det skiller Lillestrøm fra en formuende kommune: her finnes ingen energifond-buffer å lene seg på — disposisjonsfondet er allerede aktivt brukt til å dekke 2024-underskuddet, og eiendomsskatten avvikles frivillig. Handlingsrommet er derfor smalt, og en stor del av tilpasningen må tas på driftssiden i tjenester som *allerede* ligger under behov.

Inntektssiden: eiendomsskatt under avvikling

GREP	LAG	STATUS	FRIKSJON
11 Eiendomsskatt — under utfasing etter tapt rettssak; inntekt som forsvinner midt i underskudd	Inntekt	fases ut innen 2028	høy

VISER Eiendomsskatten fases ut med –36 mill (2026), –69 mill (2027) og helt bort fra 2028, oppå en tilbakebetaling på 200+ mill. **TOLKNING** I motsetning til en rik kommune som har en uutnyttet inntektsopsjon, gir Lillestrøm *frivillig fra seg* en eksisterende inntekt midt i et driftsunderskudd. Logisk er dette grepet som mest direkte forsterker omstillingsbehovet: hver krone som fases ut må dekkes inn ved driftskutt i tjenester som alt ligger under behov, eller ved annen inntekt. Å fase ut skatten er et legitimt politisk valg etter rettssaken, men vedtaket bør eksplisitt an vise hva som skal dekke gapet — ellers er ROBEK-risikoen reell.

Handlingsromslogikken. De store velferdstjenestene gir lite ytterligere potensial uten kapasitetsrisiko (de ligger alt under behov, og stramheten lekker allerede som vikarbyrå). Det reelle valget står mellom (a) å ta omstillingen på drift i allerede underdekte tjenester, med fare for ytterligere innleie og budsjettsprekk, (b) å redusere de bakenforliggende driverne der kommunen faktisk har handlingsrom (kompetanse-/deltidskultur i PLO, arbeidsretting på sosial), eller (c) å revurdere tempoet i den frivillige avviklingen av eiendomsskatten. Dette er et **politisk valg** under ROBEK-press, ikke et identifiseringsproblem.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerte avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene og barnevernstallet er VISER. Avstemmingen mellom VISER-NDR (+2,3 %, 2025) og kommunens faktiske -4,2 % (2024), PLO-paradokset, vurderingen av admin-gevinsten som reell sammenslåingsgevinst og lesningen av om lavkostdriften er villet effektivitet eller underdekning er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsning».

Avstemmingspunkter (kommunens egne tall vs. VISER)

1. **NDR: VISER +2,3 % (2025) vs. kommunens reviderte 2024-regnskap -4,2 % (-358 mill).** Ulike år og metode; konklusjon: presset er driftsbåret, forsterket av finans (gjeld, renter, eiendomsskatt-bortfall).
2. **PLO -296 mill UNDER behov (VISER) vs. helse og omsorg som største MERFORBRUKsområde (2024 og 2025).** Lavt mot behov, men over stramt budsjett — vikarbyrå og institusjonskjøp er driverne.
3. **Grunnskole -56 mill UNDER behov (VISER) vs. +53,7 mill MERFORBRUK mot budsjett (årsmelding 2024).** Måler forskjellige ting (behovsnivå vs. internt budsjett); ikke en feil, men VISER-«effektivitet» betyr ikke romslig margin.
4. **Sosial -39 mill UNDER behov (VISER) vs. sosialhjelp som største enkelt-budsjettsprekk i 2024 (~27,6 mill).** Behovsindeksen fanger ikke fullt ut Oslo-nært press / flyktningbosetting.

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall, kommunekonsern (publisert 16.06.2026); behovskorrigerte avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen.
- **Lillestrøm kommune** — årsregnskap 2024 (NDR -4,2 %, fondstapping, gjeld), årsmelding 2024 (sektormerforbruk), kommunedirektørens forslag til budsjett 2026 (omstilling, ROBEK-advarsel, gjeld, eiendomsskatt-utfasing).
- **Romerike Revisjon** — forvaltningsrevisjon eldreomsorg (2024: ufaglærte, deltidskultur, blokkerte korttidsplasser, IP/koordinator-avvik) og hjemmeboende med demens (sak 43/23).
- **NRK / kommunens eiendomsskatt-side** — tapt rettssak juni 2024, ikke anket, 200+ mill tilbakebetaling.
- **Helsetilsynet / Statsforvalteren** — tilsyn med kommunal beredskapsplikt/helseberedskap (24.10.2024): lovbrudd/avvik på et sentralt internkontrollområde.

Forbehold og hull

1. **2025-regnskap/årsmelding ikke lokalisert lesbar.** 2025-tallene er VISER-/prognosenivå; kommunens egne 2025-regnskapstall (NDR, sektormerforbruk) bør verifiseres mot endelig årsmelding 2025 når den publiseres.
2. **Sektorvis merforbruk 2025 ikke tallfestet.** Bare 2024-tallene er detaljert bekreftet per sektor; 2025-fordelingen (utover at helse og omsorg igjen var størst) er ikke tallfestet her.
3. **Vikarbyrå-kroner ikke tallfestet fra primærkilde.** Samlet legemeldt sykefravær 7,7 % (= landssnitt) er oppgitt, men sektorfordeling og kroner brukt på vikarbyrå er kun kvalitativt bekreftet som stor driver.
4. **Barnevern.** Ingen Lillestrøm-spesifikk forvaltningsrevisjon eller statlig tilsyn forklarer hvorfor barnevern er eneste sektor over behov; nedgangen 2024→2025 antyder normalisering, men driverne er udokumenterte.

5. **Admin-gevinsten** er en tolkning basert på sammenslåingskonteksten (Skedsmo/Fet/Sørum); ingen enkeltkilde tallfester gevinsten isolert.
6. **Eksakt tilbakebetalingsbeløp eiendomsskatt** spriker (~200 mill «verste fall» i NRK vs. høyere anslag andre steder); regnskapsført beløp 2025 bør hentes fra årsmelding 2025.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den anbefaler ikke flat ostehøvel i sektorer som alt ligger under behov (kapasitetsrisiko, ikke potensial), den leser ikke +2,3 % NDR (2025) som uttrykk for sunn drift gitt det faktiske -4,2 % i 2024, og den tolker ikke PLO-tallet under behov som romslig margin når helse og omsorg samtidig er største merforbruk. Hovedfunnet — driftsunderskudd + selvpåført eiendomsskatt-sjokk — og hovedmekanikken — stram drift som lekker som vikarbyrå — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, kommunekonsern, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · Lillestrøm kommunes årsregnskap 2024, årsmelding 2024 og budsjett 2026 · Romerike Revisjon (eldreomsorg 2024; demens sak 43/23) · NRK / kommunens eiendomsskatt-side (rettssak 2024) · Helsetilsynet/ Statsforvalteren (beredskapstilsyn 2024). Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-skillet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».